

Врз основа на член 11 став (1) алинеја 2 и член 67, став (2) од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ бр.140/2008) министерот за економија донесе

**ПРАВИЛНИК
ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И
ОЦЕНА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛАТА
(„Службен весник на Република Македонија“ бр.131/2009)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на правилникот

Со овој правилник се пропишуваат поблиските критериуми за просторните услови, опремата, уредите и кадрите кои треба да ги исполнат правните лица кои ги извршуваат постапките за (вршење на работите на) идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата, постапките за извршување на работите на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата, начинот и постапката за донесување и одземање на решението за овластување на правното лице за технички преглед за вршење на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата, групите на категории возила за кои се издава овластување за идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата, формата и содржината на согласноста за регистрација, начинот и постапката на полагање на стручниот испит, формата и содржината на образецот на потврдата за положен испит, начинот на работа на комисијата за спроведување на стручниот испит, програмата за полагање на стручниот испит, како и начинот на водење на евиденција за спроведените стручни испити.

Член 2

Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

„Идентификација“ е постапка во која се утврдува истоветноста на возилото и неговите основни технички податоци со помош на приложената документација и/или со проверка на податоците во регистарот на податоци на возила.

„Оцена на техничката состојба на возилото“ е постапка во која визуелно се проверува неговата целосност и способност за безбедно возење во сообраќајот на патиштата, односно за безбедна работа при извршувањето на земјоделски и шумски работи, како и проверка дали возилото не било преправено, односно поправано во согласност со член 19 од Законот за возила.

Член 3

Област на примена на идентификацијата

Постапката за идентификација на возилата се спроведува во рокови и за возила утврдени со член 24 од Законот за возила.

Член 4

Област на примена на идентификацијата и оценката на техничката состојба на возилото

(1) Постапката за идентификација и оцена на техничката состојба на возилата се спроведува за нови возила за кои типот е одобрен во согласност со хармонизираните прописи за ЕУ одобрување на тип, како и за возило за кое типот е одобрен во Република Македонија, а за конкретното возило странката нема обезбедено потврда за сообразност издадена од застапникот на производителот во Република Македонија.

(2) Постапката од ставот (1) на овој член може да се спроведе само ако техничките барања врз основа на кои е добиено ЕУ одобрување на тип, односно одобрување на типот во Република Македонија, се најмалку на нивото на техничките барања кои се во примена за соодветното возило.

(3) Листата на техничките спецификации, еквивалентните со нив правилници на ЕСЕ за возилата, во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба, како и временскиот период за нивна примена е дадена во Прилог 1, кој е составен дел на овој правилник.

(4) Во случај кога во постапката на идентификација и оценка на техничката состојба се утврди дека возилото е преправено или поправено, постапката се прекинува, а одобрувањето на возилото, согласно одредбите од член 57 став (1) алинеја 3 од Законот за возила може да продолжи кај техничката служба.

II. ФОРМА И СОДРЖИНА НА СОГЛАСНОСТА ЗА РЕГИСТРАЦИЈА

Член 5 Согласност за регистрација

(1) При позитивно извршена постапка за идентификација или позитивно извршена постапка за идентификација и оценка на техничката состојба за возилото се издава Согласност за регистрација.

(2) Во случај кога во возилото од страна на производителот е вграден уред (систем) за погон со гасно гориво, во Согласноста за регистрација задолжително се внесуваат ознаките за одобрување на компонентите (системите, составните делови и самостојните технички единици) на уредот за погон на возилото со гасно гориво.

(3) Формата и содржината на Согласноста за регистрација за возилата од категориите M,N,O и L е дадена во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

(4) Формата и содржината на Согласноста за регистрација за земјоделски и шумски трактори е дадена во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

III. ГРУПИ НА КАТЕГОРИИ НА ВОЗИЛА

Член 6 Групи на категории на возила

(1) Постапката за идентификација и постапката за идентификација и оцена на техничката состојба на возилата, за поедини групи на категории возила во име на органот за одобрување, ги спроведува правно лице за технички преглед врз основа на посебно овластување или техничка служба.

(2) Групите на категории возила за кои може да се овласти правното лице за технички преглед, за вршење работи во постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата се утврдени во Правилникот за начинот и постапката за донесување и одземање на решението за овластување на правното лице за технички преглед на возила и за групи на категории на возила за кои се издава овластување за технички преглед на возила („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2009).

(3) Овластувањето за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата се доделува за една или повеќе категории на возила, но само во рамките на категориите на возила за кои важи овластувањето што го има правното лице за вршење на технички преглед на возилата.

(4) Техничката служба извршува и задачи на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба за возилата за кои е овластена како техничка служба.

IV. ПОСТАПКИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА РАБОТИТЕ НА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ОЦЕНКА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА

Член 7

Тек на постапката за идентификација

Постапката за идентификација се состои од :

1. Прием на барањето поднесено согласно одредбите од член 23 став (1) од Законот за возила;
2. Преглед на доставената документација за постапката за идентификација;
3. Обработка на податоците за изработка на Согласност за регистрација;
4. Изготвување на Согласност за регистрација или писмо за одбивање; и
5. Архивирање на документацијата, внесување на податоците во евиденцијата и нивно испраќање до органот за одобрување.

Член 8

Прием на барањето и документи за постапката за идентификација

Постапката за идентификација започнува со прием на барањето и проверка на комплетноста на документацијата која ја доставува барателот, а која се состои од:

1. Фотокопија од претходната сообраќајна дозвола со оригинал за увид (за возилата што претходно биле регистрирани);
2. Фотокопија од потврдата за сообразеност за ЕУ одобрување на возилото - Certificate of conformity, издаден од непосредниот производител на возилото (во понатамошниот текст: СОС) за ново возило со оригинал за увид, односно СОС за половно возило (доколку со таквото возило е издаден), со оригинал за увид или се доставуваат други документи или други докази (посебно ако се работи за возило кое што не е наменето за европскиот пазар или за возило што не е изработено според хармонизираните европски прописи) од кои е можно да се земат валидни податоци за идентификација на возилото кои се потребни за изведување на постапката за идентификација и изготвување на Согласност за регистрација и
3. Доказ за исполнување на условите од член 3 став (4) на овој правилник, издаден од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешните работи.

Член 9

Преглед на доставената документација за постапката за идентификација

(1) Со прегледот на документацијата се врши проверка на нејзината оригиналност и се врши оцена дали доставените документи содржат доволно јасни податоци врз основа на кои може да се изготви Согласноста за регистрација.

(2) Во Согласноста за регистрација одделни податоци се пополнуваат користејќи ги расположивите податоци од сообраќајната дозвола, вклучувајќи ги евидентираните промени.

(3) Доколку во доставената документација нема доволно податоци за идентификација на возилото за изготвување на Согласноста за регистрација, барателот треба да достави дополнителни документи од кои може да се утврдат податоците кои се потребни во постапката.

(4) Во случај кога се работи за возила од став (3) од овој член, кога за таквото возило од страна на органот за одобрување е издадено одобрение за тип возило, идентификацијата се извршува со користење на податоци од Регистарот за возила.

(5) Доколку постапката на идентификација се одвива врз основа на ЕУ потврда за сообразност (СОС документ), податоците за возилото потребни за согласноста за регистрација се превземаат од СОС документот.

(6) За внесување на ознаките за одобрување на компонентите (системите, составните делови и самостојните технички единици) на уредот за погон со гасно гориво во согласноста за регистрација се користи оригинална документација од производителот на возилото во која се наведени податоци за гасниот уред.

(7) За комплетирање на податоците потребни за изготвување на согласноста за регистрација овластеното правно лице за водење на постапката може да користи податоци од производителот обезбедени преку интернет или на друг начин.

(8) Во посебни случаи постапката за идентификација може да се изведе и да се издаде Согласност за регистрација и кога за возилото не можат да се обезбедат еден или повеќе податоци, но таквите податоци не можат да се однесуваат на: марка, комерцијална ознака на возилото, бројот на шасијата (идентификациониот број), категорија и вид на возилото, број на оски, зафатнина и силина на моторот и број на седишта (ознаки на податоците во согласноста за регистрација: D.1; D.3; E; P.1, P.2 и S.1). Во рубриките на Согласноста за регистрација за податоците кои не може да се обезбедат се внесува текст: "Непознато".

Член 10

Тек на постапката за идентификација и оценка на техничката состојба

Постапката за идентификација и оценка на техничката состојба се состои од:

1. Прием на барањето;
2. Преглед на доставената документација и вршење на идентификација на возилото преку доставените документи;
3. Вршење на идентификација на возилото преку преглед на истото;
4. Обработка на податоците за изготвување на Согласност за регистрација;
5. Изработка на Согласност за регистрација или писмо за одбивање и
6. Архивирање на документацијата и внесување на податоците во евиденцијата и нивно испраќање до органот за одобрување.

Член 11

Прием на барањето и документи за постапката за идентификација и оценка на техничката состојба

Постапката за идентификација и оценка на техничката состојба започнува со прием на барањето и проверка на комплетноста на документацијата која ја доставува барателот, а која се состои од:

1. Фотокопија од претходната сообраќајна дозвола со оригинал за увид (за половните возила) и
2. Фотокопија од потврдата за сообразеност за ЕУ одобрување на возилото - Certificate of conformity, издаден од непосредниот производител на возилото (во понатамошниот текст: СОС) за ново возило, а исто така и СОС документ за половно возило (доколку со таквото возило е издаден), со оригинал за увид или се доставуваат други документи од кои може сигурно да се утврди дека конкретното возило како тип, варијанта и изведба е опфатено во Регистарот за возила на Република Македонија, односно дека органот за одобрување има издадено сеуште важечко одобрение за таквиот тип, варијанта и изведба на возило.

Член 12

Преглед на доставената документација во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба

(1) Со прегледот на документацијата за возилото се врши оценка дали врз нејзина основа може со сигурност да се утврди дека конкретното возило спаѓа во возилата опфатени во член 4 ставови (1) и (2) од овој правилник.

(2) Доколку возилото не спаѓа во возилата опфатени со членот 4 ставови (1) и (2) од овој правилник, постапката за идентификација и оценка на техничката состојба се прекинува.

Член 13

Преглед на возилото во постапката на идентификација и оцена на техничката состојба

(1) Прегледот на возилото опфаќа активности со кои се постигнува сигурна идентификација и убеденост дека сите делови, уреди и самостојни технички единици од возилото одговараат на состојбата во која истото било произведено.

(2) Со прегледот од став (1) на овој член се утврдува дали на возилото се вршени некои од евидентираните промени на возилото опфатени во членовите 19 и 54 од Законот за возила.

(3) Податоците во идентификационен број на возилото (VIN ознаката) за возилото треба да бидат идентични со податоците од Регистарот за возила, во случај на возило чиј тип, варијанта и изведба се одобрени во Република Македонија. За возилата кои се одобрени согласно хармонизираните прописи за ЕУ одобрување, споредбата се прави со СОС (за новите возила), односно со СОС и сообраќајната дозвола (за половните возила). На задолжителната таблица од возилото се проверуваат податоци за идентификација како што се: производител, број на ЕУ одобрение (доколку постои), идентификационен број на возилото, најголема дозволена маса, дозволено оптоварување по оски и слично.

(4) Доколку со прегледот од став (1) на овој член се утврди дека возилото има вграден уред за погон со гасно гориво, врз основа на податоците во регистерот, односно во СОС - документот се проверува дали типот на возилото, варијантата и изведбата се одобрени заедно со таквиот уред.

(5) Доколку возилото за кое се води постапката за идентификација и оценка на техничката состојба, по основа на одобрен тип во Република Македонија, има вградено уред за погон со гасно гориво, а истиот тип, варијанта и изведба не е одобрен во Република Македонија со вграден таков уред, постапката се прекинува.

(6) Доколку возилото за кое се води постапката за идентификација и оценка на техничката состојба, по основа на тип одобрен во согласност со хармонизираните прописи за ЕУ одобрување, има вградено уред за погон со гасно гориво, а истиот тип, варијанта и изведба не е одобрен во согласност со хармонизираните прописи за ЕУ одобрување на тип со вграден таков уред, постапката се прекинува.

(7) Доколку при оцена на техничката состојба на возилото се воочат евидентирани промени на возилото, согласно став (2) од овој член, кои отстапуваат од декларирани податоци во документите за идентификација, односно во Регистерот, постапката се прекинува.

Член 14

Обработка на податоците и изготвување на Согласност за регистрација

(1) Врз основа на спроведените постапки од членовите 12 и 13 од овој правилник, субјектите од член 6 став (1) на овој правилник, во случај на позитивен наод од СОС, односно од Регистерот за возила, преземаат податоци потребни за изготвување на Согласноста за регистрација.

(2) Во случај кога во возилото е вграден уред (систем) за погон со гасно гориво, а возилото како тип, варијанта и изведба е одобрено во Република Македонија или е одобрено во согласност со хармонизираните прописи за ЕУ одобрување, со таков уред, во согласноста за регистрација задолжително се внесуваат и ознаките за одобрување на компонентите (системите, составните делови и самостојните технички единици) на уредот за погон на возилото со гасно гориво. Ознаките се превземаат непосредно од возилото за компонентите наведени во согласноста за регистрација.

(3) Во случај на негативен исход од постапката за идентификација и оценка на техничката состојба на возилото, овластеното правно лице на странката и издава писмо за одбивање.

Член 15
Водење на евиденција

За секоја извршена постапка на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба се изготвува предмет кој ги содржи следните списи:

1. Барање за отворање на постапката;
2. Фотокопија од претходна сообраќајна дозвола (за полновозилото);
3. Фотокопија од другите документи кои што се користени во постапките;
4. Фотографии за возилото за постапката на идентификација и оцена на техничката состојба на возилото (кои можат да се чуваат во електронска форма);
5. Фотокопија од Согласноста за регистрација (доколку е издадена), односно од писмото за одбивање (доколку постапката е прекината);
6. Други документи користени во постапката.

**V. УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ПРАВНИТЕ ЛИЦА ЗА
ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД КОИ ПОСЕБНО СЕ ОВЛАСТЕНИ ДА
ВРШАТ РАБОТИ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И
ОЦЕНА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛАТА**

Член 16
Услови

Овластеното правно лице за идентификација и за идентификација и оцена на техничката состојба на возилото за секое место на кое врши идентификација и оценка на техничката состојба, поради обезбедување на услови за вршење на работите треба да има:

1. Соодветен затворен работен простор во кој може да се вршат прегледите на возилата, а кој треба да ги задоволи условите во врска со надворешните димензии на возилата и во кој е овозможено непречено работење и вршење преглед на возилата и другите стручни и технички работи согласно постапката;
2. Канцелариски простор кој треба да биде одделен од просторот за вршење на преглед на возилата, соодветно опремен за водење на евиденција и архивирање на документацијата;
3. Соодветна информатичка опрема и
4. Имплементирани внатрешни процедури за обезбедување квалитет во постапките на работа.
5. Овластеното правно лице за извршување на постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата е независно и непристрасно во однос на субјектите кои се непосредно или посредно поврзани со производите на кои се врши постапката.
6. Овластеното правно лице за извршување на постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата обезбедува доверливост во работата и одговорност за извршената работа.
7. Овластеното правно лице за вршење на работите во постапките за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата треба трајно да ги исполнува условите пропишани со одредбите на Законот за возила и овој правилник.

Член 17
Процедури за обезбедување квалитет во постапките за работа

(1) Овластеното правно лице за извршување на постапките на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата изготвува детален опис за изведување на секоја од постапките и обезбедува упатство за работите опфатени во постапките.

(2) Овластеното правно лице за извршување на постапките на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата обезбедува редовна внатрешна контрола на работењето на секој извршител најмалку двапати годишно, кој опфаќа постапка на преглед на работењето на документацијата, по потреба на возилото и ги анализира приговорите и можните жалби.

(3) Врз основа на спроведената внатрешна контрола, овластеното правно лице презема корективни мерки и го следи нивното извршување.

(4) За внатрешната контрола, овластеното правно лице води евиденција која е достапна на органите надлежни за предметната област.

Член 18 **Стручен кадар**

Правните лица за технички преглед кои вршат идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба треба да располагаат со соодветен стручен кадар со следните квалификации:

1. За секое испитно место по најмалку еден дипломиран машински инженер за вршење на стручни и технички работи во постапката и
2. Најмалку еден дипломиран машински, сообраќаен или електро-техничар за помагање при прегледот и вршење на административни работи;

VI. СТРУЧЕН ИСПИТ, ПОЛАГАЊЕ, ПРОГРАМА И ЕВИДЕНЦИЈА

Член 19 **Стручен испит**

(1) Кандидатите за извршување на работите во правните лица за технички преглед кои вршат идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата, треба да положат стручен испит за оспособеност.

(2) Стручниот испит од став (1) на овој член се полага пред комисија формирана од министерот за економија која е составена од претседател и два члена.

Член 20 **Начин и постапка на полагање на стручниот испит**

(1) Пријавувањето за полагање стручен испит за вршење на работите во постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилото се врши со поднесување на пријава до Министерството за економија најдоцна седум дена пред денот на одржување на испитот.

(2) Пријавата од став (1) на овој член ги содржи следните податоци: име и презиме на кандидатот, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште или престојувалиште, број на лична карта, матичен број и вид и степен на стручна подготвотка за што со постапката на пријавување доставува и докази. Во пријавата се наведуваат групите на категории возила, при што пријавувањето може да се изврши за една и повеќе групи на категории возила утврдени во член 6 став (2) од овој правилник.

(3) Испитот за стручен работник за вршење на работите во постапките на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилото се одржува најмалку двапати годишно. Датумот на одржување на испитот се објавува на огласна табла и на веб страната на министерството за економија.

(4) Пред почетокот на полагањето на испитот, комисијата го проверува и го утврдува идентитетот на кандидатите преку проверка на документите за идентификација и проверува дали во пријавата се наведени сите податоци од став (2) од овој член.

(5) Испитот за вршење на работите во постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата опфаќа проверка на знаењето по прашања содржани во програмата од член 21 од овој правилник и се полага во два дела:

(6) Првиот дел од испитот е писмен и опфаќа прашања од областа на материјата опфатена во теоретскиот дел од програмата за обука за полагање на стручен испит, а вториот дел од испитот опфаќа презентирање на постапката од практичниот дел од програмата за обука.

(7) Практичниот дел од испитот за спроведување на постапките за идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата опфатени со членовите од 7 до 15 од овој правилник се спроведува за конкретните групи на категории возила за кои кандидатот во пријавата има поднесено барање за полагање.

(8) За текот на полагањето на испитот се води записник кој ги содржи следните податоци: состав на испитната комисија, име и презиме на кандидатот, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште или престојувалиште, датум на полагање на испитот, прашања на кои одговарал кандидатот и констатација на успехот што го покажал на испитот со оценка “положил” или “не положил”.

(9) Записникот од став (8) на овој член го потпишува претседателот и сите членови на испитната комисија

(10) На барање на кандидатот кој го полагал испитот, комисијата му дозволува увид во записникот во рок од 24 часа од часот на соопштување на резултатите од комисијата.

(11) Стручниот кадар што еднаш го положил теоретскиот дел од испитот, а не го положил практичниот дел од испитот може уште еднаш да го полага само практичниот дел од испитот. Доколку и по втор пат не го положи практичниот дел од испитот, при повторно полагање испитот го полага во целост.

Член 21

Програма за обука за полагање на стручниот испит

(1) Програмата за обука за полагање на стручниот испит за вршител на работите во постапката на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата ги опфаќа следните области:

- национални и меѓународни прописи за одобрување на возилата, системите, деловите и самостојните технички единици за пуштање на пазар и регистрација на возилата;

- прописи за димензиите, масените и осните оптоварувања на возилата;

- прописи за уредите и опремата на возилата, нивна улога и составни делови

- практично спроведување на постапката на иденитификација и постапката на идентификација и оценка на техничката состојба на возилата на реално возило од групите на категории на возила за кои се пријавува.

(2) Содржината на програмата од став (1) на овој член е дадена во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Член 22

Потврда за положен испит

(1) На кандидатот кој го положил испитот му се издава потврда за положен испит.

(2) Потврдата од став (1) на овој член се издава на образец со формат А4 во бела боја кој е даден во Прилог 5 кој е составен дел на овој правилник.

(3) На образецот од став (2) на овој член, во горниот дел е отпечатен грбот на Република Македонија и текстот „Република Македонија, Министерство за економија”, потврда за положен испит, број на потврдата, презиме, име, датум и место на раѓање, адреса на живеалише или на престојувалиште, кандидатот го положи стручниот испит според програмата од Правилникот за идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата и е оспособен да ги врши работите во постапките на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата во согласност со правилникот за следните категории возила, датум на издавање на потврдата, важност на потврдата, потпис и место за печат.

Член 23
Евиденција

(1) Евиденција за сите стручно оспособени лица кои го положиле испитот за вршител на работите во постапките на идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата се води во Министерството за економија и ги содржи следните податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, адреса на живалиште или престојувалиште, број на лична карта, матичен број, вид и степен на стручна подготовка, датум на положен испит, број и рок на важење на потврдата за стручна оспособеност

(2) Евиденцијата на податоците од став (1) на овој член се води во електронска форма.

VII. ОВЛАСТУВАЊЕ И НАДЗОР

Член 24
Издавање на овластување

(1) Правното лице за вршење на технички преглед за добивање на овластување за вршење на работите во постапката на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата до Министерството за економија поднесува барање за овластување за поедини групи на категории возила и доставува докази за целосна исполнетост на барањата за просторот, опремата и кадарот за овластување утврдени со одредбите на членовите 16, 17 и 18 од овој правилник.

(2) Врз основа на приложената документација и со извршен непосреден увид кај барателот министерот за економија, согласно член 62 став (2) од Законот за возила издава решение за овластување.

(3) Во решението за овластување се наведуваат групите на категории возила за кои се однесува овластувањето.

Член 25
Одземање на овластување

Министерот за економија може на правното лице за технички преглед, овластено за вршење на работите во постапките за идентификација и идентификација и оценка на техничката состојба на возилата со решение да му го одземе овластувањето во случаите утврдени во член 65 од Законот за возила.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26
Одложена примена

(1) Одредбите од членовите 10, 11, 12, 13, 14 и 15 ќе се применуваат од денот на ставање во функција на Регистерот на возила за типски одобрени возила.
(2) Со денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската Унија, постапката за идентификација и оценка на техничката состојба за возилата регистрирани во земјите членки на Европската Унија ќе се спроведува согласно одредбите од член 23, ставови (2) и (3) од Законот за возила.

Член 27
Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник“ на Република Македонија.

Бр.25-8838/1
18.09.2009 година
Скопје

Министер за економија,
Фатмир Бесими, с.р.

Листа на техничките спецификации, еквивалентните со нив правилници на ЕСЕ за возилата, во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба и временскиот период за нивна примена

Во табела 1 од овој прилог се содржани техничките барања што се применуваат во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба за нови и половни возила што спаѓаат во категориите M, N и O.

Во табела 2 од овој прилог се содржани техничките барања што се применуваат во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба за нови и половни возила што спаѓаат во категоријата L.

Во табела 3 од овој прилог се содржани техничките барања што се применуваат во постапката за идентификација и оценка на техничката состојба за нови и половни возила што спаѓаат во категориите T, C, R и S.

Табела 1

1	2	3	4	5	6	7
TCB Техничка специфи- кација	Содржина на техничката спецификација	ЕЦЕ Правилни к	ЕЕП Директива (основна) барана	Датум на стапување на колона 3, колона 4		Категорија на возилата
				За нови	За половни	
TCB 101	За дозволено ниво на бучавост и за издувниот систем на моторните возила	R 51/02	(70/157); 96/20, 99/101	01.10.1998	01.10.1998	M, N
TCB 102	За мерките против загадувањето на воздухот со емисијата од моторните возила	R 83/05 R 103/00	(70/220); 98/69, 98/77 99/102, 2001/1, 2001/100	01.10.2008 01.10.2001	01.10.2008 01.10.2012 01.10.2012	M, N Фаза А Фаза В
TCB 103	За резервоарот за гориво и за уредите за заштита од подлетување од назад за моторните возила и нивните приколки	R 34/01 R 58/01	(70/221); 97/19 (70/221); 81/333, 97/19 2000/8	01.10.2004 15.01.1988	01.10.2007 15.01.1988	M, N, O
TCB 104	За просторот за поставување на регистарските таблици и прицврстувањето на задните регистарски таблици на моторните и приклучните возила	-	(70/222)	01.10.2012	01.10.2012	M, N O
TCB 105	За системите за управување за моторните возила и нивните приколки	R 79/01	(70/311); 92/62, 99/7	01.10.2002	01.10.2005	M, N, O
TCB 106	За вратите на моторните возила	R 11/02	(70/387); 70/387, 70/389, 98/90	17.12.1983	17.12.1983	M1, N
TCB 107	За уредот за звучна сигнализација на моторните возила	R 28/00	(70/388); 70/388, 87/354	01.04.1985	01.04.1985	M, N
TCB 108	За уредите за посредно гледање кај моторните возила и нивното вградување	R 46/01	(71/127); 88/321	01.10.2001	01.10.2001	M, N
TCB 109	За кочење на моторните и приклучните возила	R 13/09 R 13H/00 R 90/01	(71/320); 98/12 (98/12); 98/12, 2002/78	01.10.2002 01.10.2004 01.10.2001	01.10.2007 01.10.2007 01.10.2001	M, N, O
TCB 110	Електромагнетна компабилност кај возилата	R 10/02	(72/245); 95/54, 97/24	01.10.2002	01.10.2007	M, N, O

TCB 111	За мерките против емисијата на загадувачите од дизел моторите, што се употребуваат во возилата (чадење)	R 24/03	(72/306); 89/491,97/20	05.01.1985	05.01.1985	M, N
TCB 112	За внатрешната опременост на моторните возила	R 21/01	(74/60); 78/632,2000/4	20.07.1991	20.07.1991	M1
TCB 113	За уредите за заштита од неовластена употреба на моторните возила	R 18/02 R 97/01 R 116/00	(74/61); 95/56 (74/61); 95/56	01.10.2002 01.10.2004 01.10.2008	01.10.2004 01.10.2007 01.10.2012	M, N
TCB 114	За однесувањето на механизмот за управување на возилото во случај на удар	R 12/03	(74/297); 91/662	01.10.2004	01.10.2005	M1, N1
TCB 115	За седиштата, нивните прицврстувачи и наслоните за глава во моторните возила	R 17/06 R 17/07	(74/408); 96/37	01.10.2002 01.10.2004	01.10.2004 01.10.2005	M, N
TCB 116	За надворешните испакнати делови на моторните возила	R 26/01 R 26/02	(74/483); 79/488	17.12.1983 01.10.2002	17.12.1983 01.10.2004	M1
TCB 117	За степенот на пренос за возење напред и за брзиномерот кај моторните возила	R 39/00	(75/443); 75/443, 97/39	05.01.1985	05.01.1985	M, N
TCB 118	За пропишаните таблици и ознаки за моторните и приклучните возила и нивното поставување и начина на прицврстување	-	(76/114); 78/507	01.10.2012	01.10.2012	M, N, O
TCB 119	За приклучоците на сигурносните појаси кај моторните возила	R 14/04	(76/115); 96/38	01.10.2004	01.10.2007	M, N
TCB 120	За вградување на светлосните и светлосно сигналните уреди на моторните и приклучните возила	R 48/02	(76/756); 97/28	01.10.2002	01.10.2007	M, N, O
TCB 121	За катадиоптерите за моторни и приклучни возила	R 3/02	(76/757); 76/757, 97/29	25.07.1969	25.07.1969	M, N, O
TCB 122	За габаритните светла, предните и задните позициони светла, стоп светла, светла за дневно возење и бочните светла за означување за моторните и приклучните возила	R 7/02 R 87/00 R 91/00	(76/758); 97/30 (97/30); 97/30 (97/30); 97/30	01.10.2000 01.10.2012 01.10.2012	01.10.2000 01.10.2012 01.10.2012	M, N, O M, N M, N, O
TCB 123	За покажувачите на правец кај моторните возила и нивните приколки	R 6/01	(76/759); 89/277,99/15	25.07.1969	25.07.1969	M, N, O
TCB 124	За светлата за осветлување на задната регистарска таблица за моторните возила и нивните приколки	R 4/00	(76/760); 76/760, 97/31	25.07.1969	25.07.1969	M, N, O
TCB 125	За главните светла на моторни возила, кои функционираат како долго и/или соборено светло и за извори на светлина (светилки со вжарено влакно и друго) кои се употребуваат во	R 1/01 R 5/02 R 8/04 R 20/02 R 112/00 R 37/03 R 98/00 R 99/00	(76/761); 89/517,99/17 (76/761); 89/517,99/17 (76/761); 89/517,99/17 (76/761); 89/517,99/17 (76/761); 89/517,99/17 (76/761); 89/517,99/17 (76/761); 99/17 (76/761); 99/17	15.04.1962 25.07.1969 25.07.1969 01.10.2007 01.10.2007 14.06.1983 01.10.2001 01.10.2001	15.04.1962 25.07.1969 25.07.1969 01.10.2008 01.10.2012 14.06.1983 01.10.2007 01.10.2007	M, N

	одобрени светлосни единици кај моторните и нивните приклучни возила					
TCB 126	За предните светла за магла на моторните возила	R 19/02	(76/762); 87/354,99/18	01.10.2007	01.10.2008	M, N
TCB 127	За уредите за влечење на моторни возила	-	(77/389); 96/64	01.10.2012	01.10.2012	M, N
TCB 128	За задните светла за магла за моторни и за приклучни возила	R 38/00	(77/538); 89/518, 99/14	24.07.1983	24.07.1983	M, N, O
TCB 129	За светлата за возење напаназад	R 23/00	(77/539); 87/354,97/32	24.07.1983	24.07.1983	M, N, O
TCB 130	За паркирни светла за моторни возила	R 77/00	(77/540), 77/540, 99/16	01.10.2001	01.10.2001	M, N
TCB 131	За сигурносните појаси и системите за задржување на патниците кај моторните возила	R 16/04 R 44/03	(77/541); 90/628,96/36, 2000/3 (2000/3)	27.08.1976 01.10.2001	27.08.1976 01.10.2008	M, N
TCB 132	За видното поле на возачите на моторни возила	-	(77/649); 88/366, 90/630	01.10.2012	01.10.2012	M1
TCB 133	За означување (идентификација) на командите, контролните светла и покажувачите	R 121/00	(78/316); 93/91	01.10.2007	01.10.2012	M, N
TCB 134	За системите за одмрзнување и за одмаглување на застаклените површини кај моторните возила	-	(78/317)	01.10.2012	01.10.2012	M1
TCB 135	За системите за бришење и миење на ветробранско стакло	-	(78/318); 94/68	01.10.2012	01.10.2012	M1
TCB 136	За системите за греене на моторните и приклучните возила	R 122/00	(2001/56); 2001/56	01.10.2008	01.10.2012	M, N, O
TCB 137	За штитници на тркалата на возилата (за калниците на тркалата)	-	(78/549); 94/78	01.10.2012	01.10.2012	M, N, O
TCB 138	За наслоните за глава на седиштата на моторни возила	R 25/03 R 25/04	(78/932)	17.12.1983 01.10.2002	17.12.1983 01.10.2004	M1
TCB 139	За емисијата на јаглерод диоксид и потрошувачката на гориво на моторните возила	R 101/00 R 84/00	(80/1268); 93/116,99/100, 2004/3	01.10.2001 01.10.2001	01.10.2001 01.10.2001	M1, N1
TCB 140	За силината на моторот кај моторните возила	R 85/00	(80/1269); 89/491	01.10.2001	01.10.2001	M, N
TCB 141	За мерките кои треба да се преземат за емисијата на издувни гасови и цврсти честички од дизел моторите кои се користат во возилата, и емисијата на издувни гасови од моторот со палење со искра, кои како гориво употребуваат природен гас или течен нафтен гас и се користат во возилата	R 49/03	(88/77); 99/96,2001/27	01.10.2006 01.10.2012	01.10.2008 01.10.2012	M, N Фаза А Фаза В
TCB 142	За бочна заштита на возилата (странични штитници)	R 73/00	(89/297)	01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4

TCB143	За системите за спречување на прскање од тркалата за одредени категории моторни возила и нивните приколки	-	(91/226)	01.10.2012	01.10.2012	N2>7,5t, N3, O3, O4
TCB 144	За масите и димензиите на моторните возила од категоријата M ₁	-	(92/21); 95/48	01.10.2012	01.10.2012	M1
TCB 145	За сигурносните стакла и материјалите за застаклување кај моторните и приклучните возила	R 43/00	(92/22); 92/22, 2001/92	22.12.1985	22.12.1985	M, N, O
TCB 146	За пневматиците за моторни возила и нивните приколки и нивно вградување	R 30/02 R 54/00 R 64/00 R 117/00	(92/23); 92/23, 2001/43 (92/23); 92/23, 2001/43 (92/23); 92/23, 2001/43	17.08.1979 05.01.1985 01.10.2001 01.10.2007	17.08.1979 05.01.1985 01.10.2001 01.10.2012	M, N, O
TCB147	За уредите за ограничување на брзината или слични вградени системи за ограничување на брзината на возилата од определени категории	R 89/00	(92/6); 92/24, 2002/85 2004/11	01.10.2000	01.10.2000	M3, N2, N3
TCB 148	За определување на масите и димензиите на одредени категории моторни возила и приколки	-	(97/27)	01.10.2012	01.10.2012	M2, M3, N, O
TCB 149	За надворешни издадени делови пред задниот сид на кабината на моторните возила од категорија N	-	(92/114)	01.10.2012	01.10.2012	N
TCB 150	За механички уред за спојување на моторните и приклучните возила	R 55/00 R 55/01	(94/20)	28.01.1990 01.10.2007	28.01.1990 01.10.2012	M, N, O
TCB 151	За однесување при горење на материјалите применети во внатрешната конструкција на одделни категории на моторните возила	R 118/00	(95/28)	01.10.2008	01.10.2012	M3
TCB 152	За посебните бања за автобусите кои имаат повеќе од осум седишта покрај возачкото седиште	R 36/03 R 52/01 R 107/01	(2001/85) (2001/85) (2001/85)	01.10.2008 01.10.2008 01.10.2006	01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012	M2, M3
TCB 153	За заштита на лицата во моторните возила при член судир	R 94/01	(96/79); 96/79, 99/98	01.10.2012	01.10.2012	M1
TCB 154	За заштита на патниците во моторните возила во случај на бочен удар	R 95/01	(96/27)	01.10.2012	01.10.2012	M1, N1
TCB 156	За моторните возила и нивните приколки наменети за друмски превоз на опасни стоки	R 105/02	(98/91)	01.10.2004	01.10.2005	N, O
TCB 157	За заштита од подлетување од напред на моторните возила	-	(2000/40)	01.10.2012	01.10.2012	N2, N3
TCB 158	За заштита на пешаците и другите незаштитени учесници во патниот сообраќај пред и во случај на судир со моторно возило	-	(2003/102)	01.10.2012	01.10.2012	M1≤2,5t, N1≤2,5t
TCB 159	Одобрение на моторните возила во однос на	-	(2005/64)			M1, N1

	нивната можност за повторна употреба, рециклирање и обновување					
TCB 160	Употреба на системи за предна заштита на моторните возила	-	(2005/66)			M1≤3,5t, N1
TCB 161	Емисии на уредите за климатизација во моторните возила	-	(2006/40)			M1, N1(I)
	ЕЦЕ правилни					
	Триаголници за означување	R 27/03		01.10.2001		опрема
	Бришачи на светлата	R 45/01		01.10.2001	01.10.2001	M, N
	Замена на придушните системи	R 59/00	(70/157); 81/334, 84/424, 92/97, 96/20, 99/101	01.10.2001	01.10.2001	M1, N1
	Специјални светла за предупредување	R 65/00		01.10.2001	01.10.2001	M, N
	Возила со погон на течен нафтен гас	R 67/01		01.10.2006	01.10.2012	M, N
	Уреди за кусо спојување на возила	R 102/00		01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4
	Рефлектирачки ознаки за означување на тешки и долги возила и приколки	R 104/00		01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4
	Репарирани пневматици за моторни возила и нивни приколки	R 108/00		01.10.2007	01.10.2012	M1, O1, O2
	Репарирани пневматици за комерцијални возила и нивни приколки	R 109/00		01.10.2006	01.10.2012	N, O
	Возила со погон на компримиран земјен гас (КЗГ)	R 110/00		01.10.2007	01.10.2008	M, N
	Стабилност на возила цистерни во однос на превртување	R 111/00		01.10.2007	01.10.2008	N2, N3, O3, O4
	Замена на воздушни перничини	R 114/00		01.10.2007		M1, N1
	Специфични ТНГ и КЗГ уреди	R 115/00		01.10.2007		M, N
	Светла за завртување	R 119/00		01.10.2008	01.10.2012	M, N

Табела 2

1	2	3	4	5	6	7
TCB Техничка спецификација	Содржина на техничката спецификација	ЕЦЕ Правилник	ЕЕЦ Директива (основна) барана	Датум на стапување (нови)	Датум на стапување (половни)	Категорија на возилата
TCB 301/01	За системите за сопирање кај моторните возила на две или три тркала	R 78/01 R 78/02	(93/14)	22.04.1989 01.10.2002	22.04.1989 01.10.2004	L
TCB 302/00	За идентификација на командите, контролните светла и индикаторите кај моторните возила на две или на три тркала	-	(93/29)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 303/00	За уредите за давање звучни сигнали кај моторните возила со две или со три тркала	-	(93/30)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 304/00	За потпирачите на моторните возила со две тркала	-	(93/31)	01.10.2012	01.10.2012	L1, L3

TCB 305/00	За држачите за патници на моторните возила со две тркала	-	(93/32)	01.10.2012	01.10.2012	L1, L3
TCB 306/00	За заштитните уреди наменети за спречување на недозволена употреба на моторните возила со две и со три тркала	R 18/02	(93/33)	01.10.2002	01.10.2012	L
TCB 307/01	За пропишаните ознаки на моторните возила со две и со три тркала	-	(93/34)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 308/00	За вградување на светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала	R 74/00 R 74/01 R 53/00 R 53/01	(93/92) (93/92)	01.10.2001 01.10.2004 01.04.1985 01.10.2002	01.10.2001 01.10.2005 01.04.1985 01.10.2007	L
TCB 309/01	За масата и димензиите на моторните возила со две и со три тркала	-	(93/93)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 310/00	За просторот за прицврстување на задната регистарска табличка кај моторните возила со две и со три тркала	-	(93/94)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 311/01	За максималната проектирана брзина, максималниот вртежен момент и номинална силина на моторот кај моторните возила со две и со три тркала	-	(95/1)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 312/01 Дел 1	За пневматици за моторни возила со две или три тркала и нивно вградување	R 75/00	(97/24)	01.10.2001	01.10.2001	L
TCB 312/00 Дел 2	За светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала	R 50/00 R 56/00 R 57/01 R 57/02 R 72/00 R 72/01 R 76/00 R 76/01 R 82/00 R 82/01	(97/24)	05.05.1985 01.04.1985 01.04.1985 01.10.2007 01.10.2001 01.10.2007 01.10.2001 01.10.2007 01.10.2001 01.10.2007	05.05.1985 01.04.1985 01.04.1985 01.10.2012 01.10.2001 01.10.2012 01.10.2001 01.10.2012 01.10.2001 01.10.2012	L
TCB 312/01 Дел 3	За надворешните испакнати делови на моторни возила со две или три тркала	-	(97/24)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 312/01 Дел 4	За ретровизори за моторни возила со две и со три тркала	R 46/01 R 81/00	(97/24)	01.10.2001 01.10.2001	01.10.2001 01.10.2001	L
TCB 312/03 Дел 5	За мерките што се преземаат против загадувањето на воздухот предизвикано од моторните возила со две или три тркала	R 40/01 R 47/00	(97/24)	02.02.1988 01.04.1985	02.02.1988 01.04.1985	L
TCB 312/00 Дел 6	За резервоари за гориво на моторни возила со две или три тркала	-	(97/24)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 312/02 Дел 7	За мерки против неовластени промени кај мопедите и мотоциклите со две тркала	-	(97/24)	01.10.2012	01.10.2012	L1,L3
TCB 312/01 Дел 8	За определени составни делови и карактеристики кај моторните возила со две и со три тркала (електромагнетна компатибилност на моторни возила со две и со три тркала и на електричните или на електронските самостојни технички единци)	R 10/02	(97/24)	01.10.2002	01.10.2007	L
TCB 312/02 Дел 9	За дозволеното ниво на бучавост и издувен систем за моторни возила со две и со три тркала	R 41/02 R 9/05 R 63/00	(97/24)	01.10.2002 01.10.2000 15.01.1988	01.10.2004 01.10.2000 15.01.1988	L

		R 63/01 R 92/00		01.10.2007 01.10.2001	01.10.2008 01.10.2001	
TCB 312/00 Дел 10	За уред за прикачување и влечење на приклучни возила за моторни возила со две и со три тркала	-	(97/24)	01.10.2012	01.10.2012	L
TCB 312/01 Дел 11	За приклучоците на сигурносните појаси и сигурносни појаси за мопеди со три тркала, трицикли и возила со четири тркала	R 16/04	(97/24)	27.08.1976	27.08.1976	L
TCB 312/01 Дел 12	За стаклата, уредите за бришење и миење на ветробранското стакло, одмрзнување и сушење на ветробранското стакло кај мопедите со три тркала, трициклите и четирициклите со каросерија	R 43/00	(97/24)	22.12.1985	22.12.1985	L
TCB 313/00	За брзинометрите кај моторните возила со две и три тркала	R 39/00	(2000/7)	05.01.1985	05.01.1985	L
	ЕПЕ правилник					
	Каџиги за мотоциклисти	R 22/04		01.10.2002		Опрема
	Фарови со симетрично светло	R 113/00		01.10.2007	01.10.2012	L
	Пневматики во однос на бучавост при ротација	R 117/00		01.10.2007		Пневматики

Табела 3

1	2	3	4	5	6	7	8
TCB Техничка спецификација	Содржина на техничката спецификација	ЕПЕ Правилник	ЕЕЦ Директива (основна) барана	За трактори ЕУ директива и прилози - барана	Датум на стапување за колоните 3, 4, односно 5	нови	Категорија на возилата
TCB 401 - I	За најголемата дозволена маса во оптоварена состојба на земјоделските и шумските трактори		---	74/151/EEC I	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 401 - II	За просторот за поставување на задните регистарски таблици и прицврстувањето на таблиците на земјоделските и шумските трактори		---	74/151/EEC II	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 401 - III	За резервоарите за течно гориво на земјоделските и шумските трактори		---	74/151/EEC III	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 401 - IV	За дополнителните тегови на земјоделските и шумските трактори		---	74/151/EEC IV	01.10.2012	01.10.2012	T1, T2, T4, T5, C1, C2, C4.1, C5
TCB 401 - V	За уредот за звучно предупредување кај земјоделските и шумските трактори	R 28	70/388/EEC	74/151/EEC V	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 401 - VI	За дозволеното ниво на бучавост како и за системите за издувните гасови на земјоделските и шумските трактори	R 51	70/157/EEC	74/151/EEC VI	01.10.2012	01.10.2012	T, C

TCB 402 Точка 1 од Прилогот	За најголемата проектирана брзина на земјоделските и шумските трактори		---	74/152/EEC Точка 1 од Прилогот	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 402 Точка 2 од Прилогот	За платформите за товар на земјоделските и шумските трактори		---	74/152/EEC Точка 2 од Прилогот	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 403	За ретровизорите на земјоделските и шумските трактори		---	74/346/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T2, T4, T5, C1, C2, C4.1, C5
TCB 404	За видното поле и бришачите на ветробранското стакло за земјоделски и шумски трактори	R 71	77/649/EEC	74/347/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 405	За уредот за управување на земјоделските и на шумските трактори со тркала	R 79	70/311/EEC	75/321/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 406	За спречување на радиобрановата интерференција предизвикана од земјоделските и шумските возила	R 10	72/245/EEC	75/322/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 407	За уредите за кочење кај земјоделските и шумските трактори со тркала	R 13	71/320/EEC	76/432/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T2, T3, T4, C, R, S T5
TCB 109	За патничките седишта за земјоделските и шумските трактори		---	76/763/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T3, T4, T5, C1, C3, C4, C5
TCB 409	За нивото на бучава забележана од возачите на земјоделски и шумски трактори		---	77/311/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 410	За заштитните конструкции при превртување на земјоделски и шумски трактори на тркала		---	77/536/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T4, T5, C
TCB 411	Емисија на загадувачите од дизел моторите кај земјоделските и шумските трактори	R 96/00	(77/537); 82/890	77/537/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 412	За возачкото седиште на земјоделските и шумски трактори на тркала		---	78/764/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 413	За вградување на светлосни и светлосно сигнални уреди на земјоделските и шумските трактори	R 86	---	78/933/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Долго и соборено светло и сијалиците со вжарено влакно за таквите светла	R 1 R 5 R 8 R 20 R 37	76/761/EEC	79/532/EEC	01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012	01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012 01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Габаритни светла, предни светла за	R 7 R 87	76/758/EEC	79/532/EEC	01.10.2012 01.10.2012	01.10.2012 01.10.2012	T, C, R, S

	означување на возилото, задни светла за означување на возилото и стоп светла						
TCB 414	Покажувачи на правец	R 6	76/759/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Катадионтери	R 3	76/757/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Светла за задната регистарска табличка	R 4	76/760/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Предни светла за магла	R 19	76/762/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Задно светло за магла	R 38	77/538/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Светла за возење назад	R 23	77/539/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 414	Паркирно светло	R 77	77/540/EEC	79/532/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 415	За влечните уреди и одот напазад кај земјоделските и шумските трактори		---	79/533/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 416	За заштитната конструкција при превртување на земјоделските и шумските трактори (статично испитување)		---	79/622/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T4, T5, C1, C4, C5
TCB 417	За работниот простор, пристапот до возачкиот простор, вратите и прозорците кај земјоделските и шумските трактори		---	80/720/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T3, T4, T5, C1, C3, C4, C5
TCB 418	За приклучните вратила за земјоделските и шумските трактори и нивната заштита		---	86/297/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 419	За назад поставените заштитни конструкции при превртување за земјоделски и шумски трактори со тесен траг		---	86/298/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T2, T5, C2, C5
TCB 420	За вградување, положба, функционирање и означување на контролите кај земјоделските и шумските трактори		---	86/415/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 421	За заштитните конструкцији при превртување кои се вградени пред возачкото седиште кај земјоделски и шумски трактори со тесен траг		---	87/402/EEC	01.10.2012	01.10.2012	T2, T5, C2, C5
TCB 422 - I	За димензиите и влечените маси кај земјоделските и шумските трактори		---	89/173/EEC I	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 422 - II,1	За регулаторот на бројот на врteжи кај земјоделските и шумските трактори		---	89/173/EEC II,1	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB 422 - II,2	За заштита на погонските состави кај земјоделските и шумските трактори		---	89/173/EEC II,2	01.10.2012	01.10.2012	T, C

TSV 422 - III	За застаклувањето на земјоделските и шумските трактори	R 43	92/22/EEC	89/173/EEC III	01.10.2012	01.10.2012	T1, T2, T3, T4, C1, C2, C3, C4 T5, C5
TCB 145					01.10.2012	01.10.2012	
TCB 422 - IV	За механичките приклучни уреди кај земјоделските и шумските трактори		94/20/EEC	89/173/EEC IV	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 422 - V	За плочките на производителот кај земјоделските и шумските трактори		---	89/173/EEC V	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 422 - VI	За управување со сопирачките на влеченото возило од земјоделски и шумски трактори		---	89/173/EEC VI	01.10.2012	01.10.2012	T, C, R, S
TCB 423	За мерките кои треба да се преземат против емисијата на гасни и цврсти загадувачи од моторите за погон на земјоделски и шумски трактори		88/77/EEC	2000/25/EC	01.10.2012	01.10.2012	T, C
TCB....	Пневматици		---	[.../.../EC]			T, R, S
TCB....	Стабилност		---	[.../.../EC]			T5
TCB 119	За приклучоците на сигурносните појаси кај моторните возила		---	76/115/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T1, T2, T3, T5, C1, C2, C3, C5
TCB 131	За сигурносните појаси и системите за задржување на патниците кај моторните возила		---	77/541/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T5
TCB 117	За степенот на пренос за возење наназад и за брзиномерот кај моторните возила		---	75/443/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T5
TCB 134	За системите за одмрзнување и за одмаглување на застаклените површини кај моторните возила		---	91/226/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T5, R
TCB 147	За уредите за ограничување на брzinата или слични вградени системи за ограничување на брzinата на возилата од определени категории		---	92/24/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T5
TCB....	Заштита од подлетување од назад		---	---			R
TCB 142	За бочна заштита на возилата (странични ѕтитници)			89/297/ EEC	01.10.2012	01.10.2012	T5, R
	Пневматици за трактори и нивните приколки	R 106/00			01.10.2005	01.10.2007	T, R, S
	Фарови со симетрично светло	R 113/00			01.10.2007	01.10.2012	T
	Нето силина на мотори за земјоделски трактори и вон патни возила	R 120/00			01.10.2008	01.10.2012	T

(податоци за правното лице кое ја издава согласноста за регистрација)

СОГЛАСНОСТ ЗА РЕГИСТРАЦИЈА

број: _____, датум: _____

издадена во постапка на:

- а) – идентификација; б) – идентификација и оцена на техничката состојба
(непотребното да се прецрта)

I дел

SOC	Сообраќајна дозвола	Податок
0.1	(D.1)	Марка:
0.2	(D.2)	Тип/варијанта/изведба
0.2.1.	(D.3)	Комерцијална(и) ознака(и):
0.6	(E)	Идентификационен број на возилото:
-	(5A)	Година на производство:
16.1	(F.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на возилото (kg):
-	(F.2)	Најголема легална вкупна маса на возилото при регистрација (kg):
16.4	(F.3)	Најголема легална вкупна маса на група возила при регистрација (kg):
13	(G)	Маса на возилото (kg):
0.4	(J)	Категорија и вид на возилото:
38	(38)	Облик и намена на каросеријата:
0.6	(K)	Ознака на одобрение (Во Р.Македонија / ЕУ одобрение):
-	(1K)	Број на ЕУ потврдата за сообразност (SOC):
1	(L)	Број на оски:
5	(5)	Должина на возило (mm):
6	(6)	Ширина на возило (mm):
7	(7)	Висина на возило (mm):
35	(35)	Дозволени пневматици и наплатки:
16.2	(N)	Распределба на најголемата конструктивна вкупна маса по оски (kg) (за возила со најголема конструктивна вкупна маса над 3500kg): 1. 2. 3. 4. 5. и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска);
16.2 (16.4) (18)	(16.2)	Најголемо конструктивно осно (или на група на оски) оптоварување (kg): 1. 2. 3. 4. 5. ; и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска):
18	(O.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на кочена приколка (kg):
18	(O.2)	Најголема конструктивна вкупна маса на некочена приколка (kg):
19	(19)	Најголемо конструктивно оптоварување во приклучокот за приколка (kg):
43.1	(43.1)	Ознака на одобрение на приклучниот уред:
21	(21)	Тип на моторот:
25	(P.1)	Зафатнина на моторот (cm^3):
27	(P.2)	Силина на моторот (kW):
26	(P.3)	Вид на гориво:
27	(P.4)	Број на вртежки (min^{-1}):
-	(P.5)	Идентификационен број на моторот:
-	(Q)	Однос силина/маса (само за моторцикли) (kW/kg):
40	(R)	Боја на возилото:
42	(S.1)	Број на седишта (за M2 и M3 без возач):
-	(S.2)	Број на места за стоене:
-	(3S)	Број на места за лежење:
29	(T)	Максимална брзина (km/h):
46	(45)	Стационарна бучавост: dB(A), при брзина на вртење: min^{-1} ;
49	(V.7)	CO ₂ (g/km):
-	-	Забелешки:

(печат)

(потпис на одговорно лице)

II дел (се пополнува и оверува само за возилата чиј тип, варијанта и изведба се одобрени со уред за гасно гориво, односно ако тоа е наведено во документот за ЕУ одобрување на тип или за одобрување на типот во Република Македонија)

ПОДАТОЦИ ЗА ВГРАДЕНИОТ УРЕД ЗА ПОГОН НА ТЕЧЕН НАФТЕН ГАС (ТНГ) ИЛИ КОМПРИМИРАН ЗЕМЈЕН ГАС (КЗГ)
(се пополнуваат од документацијата за ЕУ одобрување на типот или одобрувањето на типот во Република Македонија, а во случај на идентификација и оценка на техничката сотовјба и од прегледот на возилото)

ВИД НА ЕЛЕМЕНТОТ	ПРОИЗВЕДУВАЧ – ТИП	ФАБРИЧКИ БРОЈ ИЛИ КОД	ОДОБРЕНИЕ - БРОЈ -ИЗДАВАЧ
Резервоар за гас			
Арматура на резервоарот			
Кукиште на резервоарот / капак на арматурата / преграда			
Електро - вентил со филтер за ТНГ			
Електро - вентил за бензин			
Редуктор - регулатор (испарувач) за ТНГ			
Мешач гас - воздух (плочка на карбураторот) - систем за впрекување на гасот			
Октан селектор (прекинувач на горивото со електрична инсталација и елементи			
Цевки и црева од инсталацијата			
Држачи на резервоарот за гас			

Датум на прва периодична хидраулична проба на резервоарот: : .....

(печат)

(потпис на одговорно лице)

(податоци за правното лице кое ја издава согласноста за регистрација)

СОГЛАСНОСТ ЗА РЕГИСТРАЦИЈА ЗА ТРАКТОРИ

број: _____, датум: _____

издадена во постапка на:

а) – идентификација; б) – идентификација и оценка на техничката состојба
(непотребното да се прецрта)

COC	Сообраќајна дозвола	
0.1.	(D.1)	Марка:
0.2.	(D.2)	Тип/варијанта/изведба:
0.2.1.	(D.3)	Комерцијална(и) ознака(и):
0.3.2.	(E)	Идентификационен број на шасијата (поставеност):
-	(5A)	Година на производство:
2.2.1.	(F.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на тракторот во зависност од карактеристиките на пневматиците (kg):
2.1.1.	(G)	Маса на возилото (kg): Најголема: Најмала:
0.4.	(J)	Категорија и вид на возилото:
0.6	(K)	Ознака на одобрение (Во Р.Македонија / ЕУ одобрение):
-	(1K)	Број на ЕУ потврдата за сообразност (СОС):
1.1.	(L)	Број на оски и тркала:
2.7.1.	(2.7.1)	Должина (mm):
2.7.2.	(2.7.2)	Ширина (mm):
2.7.3.	(2.7.3)	Висина (mm):
2.2.2.	(N)	Распределба на најголемата конструктивна вкупна маса по оски (kg): 1. 2. 3. 4. и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска);
2.2.3.1.	(2.2.3.1)	Дозволени пневматици по оски: 1. 2. 3. 4.
2.2.3.1.	(2.2.3.1.1)	Најголемо конструктивно осно оптоварување (kg): 1. 2. 3. 4 ,и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска):
2.4.1.	(2.4.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на приколка/приклучна машина (kg):
2.4.2.	(2.4.2)	Најголема конструктивна вкупна маса на полуприколка/приклучна машина (kg):
2.4.3.	(2.4.3)	Најголема конструктивна вкупна маса на приколка со централна оска/приклучна машина (kg):
2.4.4.	(2.4.4)	Најголема конструктивна вкупна маса на комбинацијата трактор-кочена приколка/приклучна машина (kg):
2.4.5.	(2.4.5)	Најголема конструктивна вкупна маса на приколка/приклучна машина што може да се приклучи (kg):
3.1.3.	(3.1.3)	Начин на идентификација на типот на моторот, место и метод на прицврстување:
3.2.1.7.	(P.1)	Зафатнина на моторот (cm³):
3.6.	(P.2)	Силина на моторот (kW):
3.1.7.	(P.3)	Гориво:
3.6.	(P.4)	Број на вртежи (min⁻¹):
-	(P.5)	Идентификационен број на моторот:
-	(R)	Боја на возилото:
10.3.2.	(S.1)	Број на седишта:
4.7.	(T)	Највисока измерена конструкциска брзина (km/h):
13.	(13)	Техничка спецификација според која е испитана бучавоста:
13.1	(13.1)	Стационарна бучавост (dB(A)):
10.1.	(10.1)	Заштитна кабина (марка и број на одобрение):
10.1.3.	(10.1.3)	Заштитна рамка (марка и број на одобрение):
12.2.1.	(12.2.1)	Тип на механичкиот приклучок помеѓу тракторот и приколката:
12.2.2.	(12.2.2)	Марка на механичкиот приклучок помеѓу тракторот и приколката:
12.2.3.	(12.2.3)	Број на одобрение на на механичкиот приклучок помеѓу тракторот и приколката:
12.2.4.	(12.2.4)	Максимално хоризонтално/вертикално оптоварување на приклучокот:
-	-	Забелешки:

(печат)

(потпис на одговорно лице)

ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ИЗВРШИТЕЛ НА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ОЦЕНА НА ТЕХНИЧКАТА СОСТОЈБА НА ВОЗИЛАТА

I. ТЕОРЕТСКИ ДЕЛ

1. Национални и меѓународни прописи за одобрување на возилата, системите, составните делови и самостојните технички единици за пуштање на пазар, регистрација и употреба на возилата.

Закон за возила и Правилник за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата

- дефиниции на возилата;
- орган за одобрување; орган за оцена на компетентност, техничка служба, производител и застапник на производителот;
- значење на одобрувањето на возилата, системите, составните делови и самостојните технички единици;
- постапки за одобрување на ЕУ и национален тип возила;
- постапка на единствено од одобрување на возило;
- постапка за оцена на сообразност на возило;
- постапка за повеќефазно одобрување;
- постапка за одобрување на преправени и поправени возила;
- постапка за одобрување на возила од заклучување на серија;
- документи за сообразност на возилото: одобрение на тип, национално одобрение, одобрение на единствено возило, потврда од производителот, поенични докази, потврда за сообразеност, согласност за регистрација, сообраќајна дозвола (за половно возило);
- технички спецификации за моторните возила, системите, составните делови и самостојните технички единици;
- ознаки на одобренијата кои се поставуваат на моторните возила, системите, составните делови и самостојните технички единици.

1.2 Меѓународни прописи за одобрување

- прописи на обединетите нации - ЕСЕ правилници;
- прописи на Европската Унија -ЕЕС директиви и регулативи

2. Прописи за димензиите, масите и оскините оптоварувања, како и прописи за уредите и опремата за возилата, нивна улога и составни делови

Димензии, маса и оскино оптоварување

- димензии на возилото;
- маса на возилото;
- оскини оптоварувања на возилото.

Уреди и опрема на возилото:

- Уреди за управување;
- Уреди за запирање;
- Уреди за осветлување на патот и за давање светлосни знаци;
- Уреди што овозможуваа нормална видливост;
- Уреди за давање на звучни знаци;
- Уреди за возење напред;
- Уреди за контрола и за давање на знаци;
- Уреди за одвојување и испуштање на издувните гасови;
- Уреди за прикачување на влечното и приклучното возило;
- Уреди што имаат посебено значење за безбедноста во сообраќајот.

- 2.3. Познавање и работење на главните составни делови на моторните и приклучните возила
- 2.3.1 Мотори со внатрешно согорување
- 2.3.1.1. Поделба на моторите
- 2.3.1.2 Издувни гасови
- 2.3.2 Подвоже, надградба
- 2.3.3 Систем за потпирање на возилата
- Улога на потпирањето
  - Работење на потпирањето
  - Видови еластични елементи
- 2.3.3.1 Челични еластични елементи – пружини
- 2.3.3.2 Пневматски еластични елементи
- 2.3.3.3 Амортизери
- 2.3.3.4 Водење на тркалата
- 2.3.3.5 Видови водилки
- 2.3.3.6 Агли што ја дефинираат положбата на управувачките тркала
- 2.3.3.7 Уред за управување
- 2.3.3.8 Механички уред за управување
- 2.3.3.9 Серво уред за управување
- 2.3.4 Системи за кочење
- Градба
  - Главни составни делови
  - Работење (функционирање)
  - Главен кочен цилиндар, заптивање, заштита
  - Улога
- 2.3.4.1 Хидраулични сопирачки
- Карактеристики
  - Градба
  - Главни составни делови
  - Работа
  - Изведби
- 2.3.4.1.1 Типови на кочни кругови
- 2.3.4.1.2 Барабан сопирачка
- 2.3.4.1.3 Диск сопирачки
- 2.3.4.2 Кочни облошки
- 2.3.4.3 Истрошеност и неисправност на хидрауличните сопирачки
- 2.3.4.4. Течност за сопирачки
- 2.3.5 Серво сопирачка
- Градба
  - Главни составни делови
  - Работење
- 2.3.5.1 Серво засилувач на силата на кочење
- 2.3.5.2 Хидрауличен засилувач на силата на кочење
- 2.3.6 Регулација на силата на кочење (АБС и ЕБС)
- улога
  - предности и недостатоци
  - конструкција на системот
  - работење
- 2.3.9 Пневматици
- 2.3.10 Влечни седла и влечни уреди
- 2.3.11 Мерачи на брзината и тахографи
- 2.3.11 Уред за осветлување и давање на сигнали
- 2.4. Уреди за погон на возилата со гасно гориво
- 2.4.1 Функционални карактеристики

2.4.2 Составни делови: резервоар, арматура на резервоарот, кукиште на резервоарот/ капак на арматурата/ преграда, електро вентил со филтер, вентил за избор на гориво, испарувач, мешач гас-возух, цевки и црева, држачи.

3. Практична изведба на постапката на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата

3.1 Практично извршување на целата постапка на идентификација според одредбите од членовите 3, 8, 9 од овој правилник и пополнување на Согласност за регистрација според прилог 3 од овој правилник.

3.2 Практично извршување на целата постапка на идентификација и оцена на техничката состојба на возилата според одредбите од членовите 11, 12, 13, 14, 15 и 16 од овој правилник и пополнување на Согласност за регистрација според прилог 3 од овој правилник.

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА**

**ПОТВРДА
ЗА ПОЛОЖЕН ИСПИТ**

Број:

(име и презме)

(место на раѓање)

(датум на раѓање)

(адреса)

Кандидатот го положи стручниот испит според програмата од Правилникот за идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата и е способен да ги врши работите во постапките на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата во согласност со правилникот за следните категории возила _____.

(датум на одржување на испиот)

(рок на важење на потврдата)

Претседател на комисија

(име и презиме)

(М.П.)

(потпис)